

Med det i stk. 1 c. anvendte udtryk „samtidig overføring ad teknisk vej“ tænkes eksempelvis på det tilfælde, at en koncertarrangør pr. tråd overfører en fremførelse i en koncertsal til et andet lokale. En sådan overføring bør ikke kunne ske uden samtykke fra kunstneren, men det kan ikke kræves, at samtykket er givet udtrykkeligt. Såfremt den udøvende kunstner på forhånd har kendskab til de trufne tekniske foranstaltninger og ikke protesterer, vil dette i de fleste tilfælde kunne opfattes som en stiltiende sanktion af fremgangs-måden.

Ved fremførelsen af litterære eller kunstneriske værker medvirker ofte flere udøvende kunstnere; dette gælder især ved fremførelse af musik. I sådanne tilfælde kan hver enkelt medvirkende selvstændigt gøre sin ret gældende. Man går dog ud fra, at rettighederne i praksis vil blive varetaget af organisationerne på samme måde, som tilfældet nu er med hensyn til komponisternes rettigheder. Herved skulle man i det væsentlige kunne undgå, at der opstår vanskeligheder som følge af det ofte store antal medvirkende ved samme fremførelse.

Stk. 2. Bestemmelsen yder den udøvende kunstner beskyttelse imod, at optagelser eller indspilninger af hans præstation kopieres uden hans samtykke. Dette gælder både optagelser, der er sket med eller uden kunstnerens samtykke, Som eksempler på den her omhandlede kopiering kan nævnes, at en gram-mofonplade anvendes til fremstilling af et nyt oplag plader, der sendes ud på markedet i konkurrence med de autoriserede, at en gram-mofonindspilning overføres til lydfilm, eller at scener af en lydfilm overføres til en anden film.

Bestemmelsen skal først og fremmest udgøre en beskyttelse imod illoyale kopieringer. En gram-mofonkunstner skal med støtte i den kunne gribe ind overfor piratoplæg af indspilningerne, og en film-skuespiller skal kunne gribe ind, når scener, som han har indspillet til en film, uden tilladelse kopieres over på f. eks. en reklamefilm. Men bestemmelsen giver desuden den udøvende kunstner en mulighed for at give tilladelse til kopiering, hvilket i visse tilfælde vil have økonomisk betydning for ham.

De samme hensyn, som fører til, at ophavsretten begrænses i tid, må medføre, at også den udøvende kunstners ret i henhold til § 45, må ophøre efter en vis tids forløb. Beskyttelsestiden er foreslået sat til 25 år at regne fra udgangen af det år, da optagelsen fandt sted.

Stk. 3. Når en udøvende kunstners præstationer optages eller udsendes (eller når en stedfundne optagelse kopieres) under sådanne forhold, at en til-

svarende udnyttelse af et ophavsretlig beskyttet værk ville kunne ske uden ophavsmandens samtykke, bør også udnyttelsen af den udøvende kunstners fremførelse være fri for alle. Herunder hører optagelser eller indspilninger til privat brug (§ 11, stk. 1), optagelser, der kan henføres under citatretten (§ 14), optagelser til brug inden for undervisningsvirksomhed (§ 17), frie udsendelser (§ 20), optagelser til film- og radioreportage og udsendelse i radioreportage (§ 21) samt Danmarks Radios optagelser (§ 22, stk. 2). I § 45, stk. 3, fastslås det, at de nævnte ophavsretlige undtagelsesbestemmelser skal finde tilsvarende anvendelse på den ved § 45, stk. 1 a.—c. og stk. 2 etablerede beskyttelse.

Hovedformålet med de foreslåede beskyttelsesregler er at yde den udøvende kunstner beskyttelse imod illoyale udnyttelser af hans præstationer. Beskyttelsen består i, at der tillægges kunstneren en *eneret* til optagelse, indspilning og udsendelse af hans personlige fremførelse af et værk. Aftaler, hvorved kunstneren påtager sig at medvirke ved en optagelse eller udsendelse, må derfor betragtes som overdragelser af eneretten i den henseende, hvorom der er tale. Retten kan også overgå til andre efter reglerne om arv, ægtefællers fællesje og uskiftet bo. Overdragelse og anden overgang af retten bør behandles på tilsvarende måde som inden for ophavsretten, og der er i overensstemmelse hermed i § 45 optaget en henvisning til lovforslaget §§ 27—31.

Overførelsen af reglerne i lovforslagets §§ 27—31 medfører, at den udøvende kunstner også kan overdrage ret efter § 45 til en organisation af udøvende kunstnere. Efter forholdets natur må enhver sådan overdragelse dog antages at være undergivet den begrænsning, at den ikke kan hindre kunstneren i at udøve sin profession.

Stk. 3 gør også *droit moral*-bestemmelserne i § 3 anvendelige på optagelser, udsendelser og overføringer som i stk. 1 og stk. 2 nævnt. Den udøvende kunstner kan herefter forlange navngivelse i overensstemmelse med god skik, og han kan modsætte sig, at præstationen gennem optagelsen eller udsendelsen ændres eller gøres tilgængelig for almenheden på en måde, der er krænkende for hans kunstneriske anseelse eller egenart.

Til § 46.

Efter lov 1933, § 5, har den, der overfører et værk til mekaniske instrumenter, for sin overførelses vedkommende den samme ret som en forfatter. Reglen blev indføjet i forfatterretsloven under behandlingen i rigsdagen forud for loven af 1. april 1912 og er derfra uændret gået over i 1933-versionen. I de